

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair Malik Əhmədovlu "Həsəratimin sonu gəlmir" ("3 sayılı Bakı Mətbəəsi" ASC, 2019) adlı şeirlər kitabını şəhid qardaşı Söhrab Əhməd oğlu Məmmədovun xatirəsinə həsr edib. Belə düşünmək olar ki, bu kitab həm də müəllifin özünün oxucularına vermək is-tədiyi 50 illik yubiley təhfidir. Ona görə ki, özü ön sözdə göstərir ki, "yaşadığım bu ömür ağırlarla dolu həsrət dastanını xatırladır". Beləcə, Malik Əhmədovlu 500 səhifədən çox olan bu kitabının vərəqlərinə həsrətin şeir dilindəki naxışlarını çəkib. Şeir

Malik Əhmədovlu

**HƏSRƏTİMİN
SONU GƏLMİR**

Maliki danışdırıb-dilləndirən vətənsizlik dərddi. Nə qədər ki, vətən torpağı, onun doğu-lub boya-başa çatdığı Dağtumas kəndi, şəhid qardaşı Söhrabın uyuduğu məzarlıq yağı tapdığı altında, düşmənin əsarətindədir, onun dilindən kədər notları düşməyəcəkdir. Ona görə də heç təsadüfi deyil ki, onun bayatı janrında qələmə aldıkları nümunələrdə də biz belə bir yanğını müşahidə edirik:

Dərd daşına,
Gəl dəymə dərd daşına.
Ürəyimi açan yox,
İçindən dərd daşına.

Həsərat yüklü misralar

anlayışına isə o, belə yanaşır:

Bu minvalla sözə məhəbbət işığında dərddin-qəmin, həsrətin boyunu oxşayıb-əzizləyir, vətənsizlik ağrı-acısını misraların nizamına düzüb, ürəyini boşaldır:

O yerlərin bitmək bilmir həsrəti,
Neçə ildir dağ-daş bizi gözləyir.
Qartal kimi sevnə varmı dağları,
O dağlara yoldaş bizi gözləyir.

Malik burada dağ-daşı təşxisləndirir və o dağ-daş bizim - insanların həsrətini çəkib, yolumuzu gözləyir. Eyni zamanda qartalın dağlarda yuva qurub məskən salmasını əzəli-əbədi məhəbbət kimi səciyyələndirir və bunun təmsalında yenə də biz insanları perik düşdüyümüz dağların (Dağlıq Qarabağın) qoynuna sığınmağa səsləyir.

Malik, bu dərdlərə dözmək çətindir,
Sınmayan qamətlər bu dərddən sındı.
Zəfər tonqalıdır həsrəti indi,
Bir nəfəs gözləyən közdü Qarabağ.

Müəllif doğma Qarabağımızın işğalı faciəsini şeirlərinin əsas mövzusunda çevirir, poetik bir ovqat üstündə oxucularına bu həsrətə son qoymağa çağırış edir. Qoç Koroğlu cəngiyə başlamazdan öncə sazını döşünə basıb bir -iki ağız söz oxuduğu və öz dəlilərini ruhlandırdığı kimi, M.Əhmədovlu da "Həsəratimin sonu gəlmir" deyərək əslində bu həsrətin sonunun gətirilməsini arzulayır.

Həsəratin əvvəli, sonu bilinmir,
Kədəri silinmir, qəmi silinmir.
Nə qədər dillər var lal olub, dinmir,
Bir gün şimşək olub çaxıb öləcəm.

Təcnis şəklində qafiyələndirdiyi bu yığcam ədəbi nümunədə o, öz daxili aləmindən çıxış edərək, ümumiləşmiş şəkildə hamımızın içindəki dərddin obrazını əks etdirmişdir.

Suyun kəsiləndən, dəyirman daşı,
Üstünə bir ovuc dən düşmür daha.
Dənin üyütməyə gələn el-oba
Yığılıb başına görüşmür daha.

Dağtumas kəndindəki köhnə un dəyirmanına nəzərən qələmə alınan bu nümunədə də o, yenə vətənsizlikdən qubarlanan qəlbinin döyüntülərini misralara köçürüb bizlərə təqdim edir. Ümumiyyətlə götürüldükdə, Malik Əhmədovlu burada uşaqlığını-gəncliyini xatırlayır, nostalji düşüncələrə dalır, "Dəyirman yoluyla üzünəsağı kimsə çınqılla sürüşmür daha" -deyərək təəssüf hissələrini ifadə edir. Bununla həm də o, daş yuxusuna dalmış xatirələrimizi oyatmaq istəyir, qan yaddaşımızın hərəkətə keçməsinə arzulayır. Bizim biz olduğumuzu bir daha xatırlatmaq istəyir ki, yetər artıq bizliyimizdən-özlüyümüzdən, mənliyimizdən bu qədər aralı düşdüyümüz zaman məsafəsi. Arada olan bu uzunillik həsrəti aradan qaldırmalıyıq, əlbəttə ki, bunun üçün ilk növbədə manqurtluq xislətindən qopmağımız tələb olunur ki, aydın düşüncə və parlaq zəka işığında öz keçmişimizə qayıdaq, keçmişimizə - vətənli bəxtəvər günlərimizə sahib çıxaq. Bəli, Malik Əhmədovlunun kitabı qaldırdığı hayı-harayı da məhz bu ideyanı vurğulamaqla "həsəratimin sonu gəlmir" həyəcan signalı-ışarəsi altında oxucularını qalibiyyət cəngisinə səfərbər etməkdir.

Sakir Əlifovlu,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru